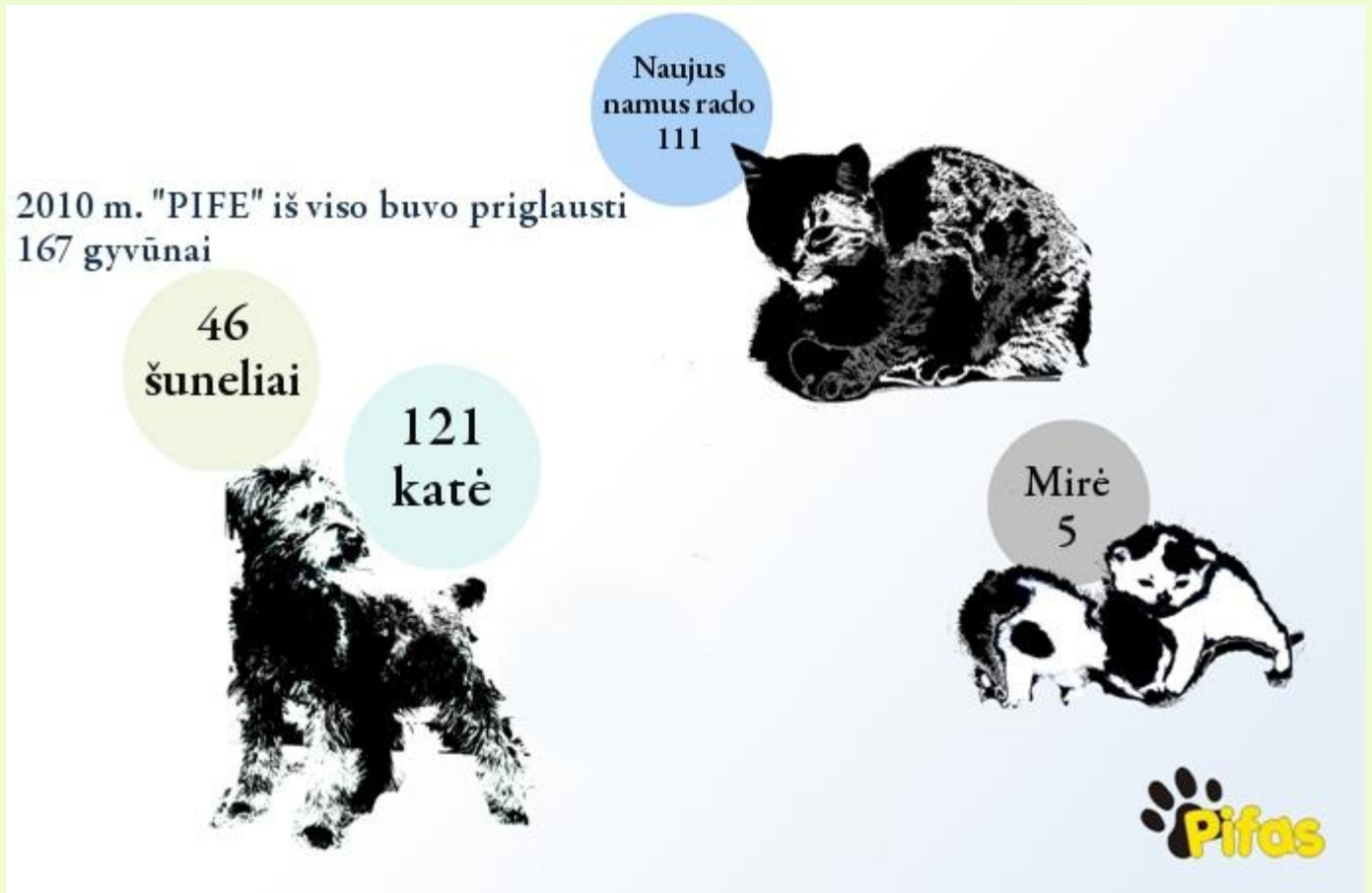

**GYVŪNŲ GEROVĖS TARNYBOS “PIFAS”
2010 m. VEIKLOS ATASKAITA**

**Vilnius
2011**

I. Globotiniai

Dauguma gyvūnų į „PIFO“ globą pateko iš gatvės, jie buvo sužeisti, ligoti, jų gyvybėms grėsė pavojus.

Taip pat į globą gyvūnai buvo priimami pagal gyventojų prašymus. **2010 m. tarnybos svetainėje www.pifas.org buvo užpildyti 377 gyventojų prašymai į globą priimti gyvūną**, t.y. 191 prašymu daugiau nei 2009 m.

Pagrindinės prašymų priimti gyvūnus į „PIFO“ globą nurodytos priežastys buvo: „netyčinė“ augintinio vada; gyvūno radimas gatvėje ir priglaudimas, tačiau neturėjimas sąlygų laikyti; nebegalėjas išlaikyti augintinio dėl finansinių problemų; išvažiavimas į užsienį.

Kaip ir kiekvienais metais, visi į „PIFO“ globą patekę gyvūnai visų pirma yra apžiūrimi veterinarijos gydytojo, kuris nustato gyvūno sveikatos būklę. Sergantys gyvūnai kuriam laikui apgyvendinami su tarnyba bendradarbiaujančių veterinarijos klinikų stacionaruose. Sveiki gyvūnai gyvena savanorių - laikinųjų globėjų, suteikiančių tinkamas sąlygas gyvūnams, namuose. Tarnyba apmoka visas išlaidas, susijusias su gyvūno priežiūra, transportavimu, gydymu.

Atsakingas įsigyjimas – ilgalaikė draugystė

Tarnyba imasi visų įmanomų priemonių, kad užkirstų kelią neatsakingam ir neapgalvotam gyvūno įsigyjimui. Todėl asmuo, pageidaujantis įsigyti tarnybos globoje esantį gyvūną, privalo užpildyti prašymą įsigyti gyvūną. Peržiūrėję pateiktą prašymą, tarnybos atstovai sprendžia, ar prašymą pateikusio asmens gyvenimo sąlygos yra tinkamos laikyti gyvūną, ar asmuo turės galimybių atsakingai rūpintis gyvūnu ir užtikrinti jo poreikius.

2010 m. tarnybos internetinėje svetainėje buvo užpildyti 355 išankstiniai prašymai įsigyti gyvūną. Iš jų 253 norėta įsigyti kates ir 102 – šunį .

Iš 355 išankstinių prašymų įsigyti gyvūną tarnyba patenkino tik 109 – 246 prašymai buvo atmesti.

Pagrindinės prašymų atmetimo priežatys buvo noras gauti nesterilizuotą gyvūną arba netinkamos gyvenimo sąlygos konkrečiam gyvūnui. Taip pat buvo atmesti prašymai, kuriuos užpildę žmonės norėjo įsigyti gyvūną kaip dovaną trečiajam asmeniui.

Be užpildytų išankstinių prašymų įsigyti gyvūną tarnyba sulaukė ir daug prašymų telefonu. Tokie žmonės atsisakydavo pildyti anketas ir gaišti laiką kalbėdamiesi su globėju apie išsirinktą gyvūną. Jie norėjo „čia ir dabar“ atvykti ir pasiimti gyvūną, nes jiems tiesiog patiko internete pamatyto šuns ar katės nuotrauka, žmonės nenorėjo gilintis į gyvūno charakterio savybes ar išskirtinius poreikius. Tarnybos nuomone, toks impulsyvus ir neapgalvotas sprendimas įsigyti gyvūną yra neatsakingas, todėl prašymai buvo atmesti.

II. Teikiamos paslaugos

2010 m. pradėta „**PIFO**“ **internetinė parduotuvė** – tai viena iš mūsų veiklų, kuria siekiame gauti pastovių lėšų pradėti veiklai tęsti ir tinkamai rūpintis į laikiną globą priimtais benamiais gyvūnais. Prekyba įvairiomis gyvūnų priežiūros priemonėmis vykdoma interenetu www.shop.pifas.org bei įvairių renginių metu.

Nemokama kačių ir šunų elgsenos konsultacijos linija

Nemokamos kačių ir šunų elgsenos konsultacijos – tai telefonu ir elektroniniu paštu teikiami patarimai, susiję su kačių ir šunų elgsena, skirti jų augintojams. Svarbiausi tikslai, kurių siekiame teikdami šią nemokamą paslaugą: padėti šunų ar kačių šeimaininkams apgyvendinti augintinį naujoje aplinkoje, keisti ir kontroliuoti nepageidaujamą jo elgesį bei mažinti dėl elgsenos problemų atsisakomų gyvūnų skaičių.

2010 m. „PIFO“ savanoriai – šunų ir kačių elgsenos žinovai nemokamų konsultacijų dėl gyvūnų elgesio problemų suteikė 112 gyvūnų augintojų. Iš jų 88 kačių ir 24 šunų augintojams.

Dažniausiai pasitaikančios problemos šunų augintojų tarpe buvo:

- palikto namuose šuns cypimas ar kaukimas,
- teritorijos žymėjimas namuose, mažo šunelio šlapinimasis namuose,
- šuns agresija šeimos narių atžvilgiu, lojimas ir kitų šunų bei kačių puolimas.

Dažniausiai pasitaikančios problemos kačių augintojų tarpe:

- gyvūno agresyvumas,
- priglauto gyvūno neprisitaikymas namuose,

- šlapinimasis - tuštinimasis ne vietoje.

Nemokama informacijos sklaida apie rastus bei dingusius gyvūnus

Nemokama informacijos sklaidos apie rastus ir dingusius gyvūnus paslauga teikiama jau trečius metus, siekiant padėti rastam / dingusiam gyvūnui grįžti į savo tikruosius namus. Nuolat pildoma ir atnaujinama tarnybos rastų / dingusių gyvūnų duomenų bazė, tarnybos savanorių penkiolikoje įvairių įstaigų, organizacijų bei internetinių svetainių nemokamai išplatinti skelbimai jau ne vienam pasiklydusiam gyvūnui padėjo grįžti pas savo tikruosius šeimininkus.

2010 m. buvo gauti 669 pranešimai apie rastus / dingusius gyvūnus, t.y. 202 skelbimais daugiau nei 2009 m.

Pastebėta, jog dažniausiai dingdavo haskių, biglių ir Jorkšyro terjerų veislių atstovai. Kai kurie iš šių šunų buvo dingę ne vieną kartą. Pastebėta, kad daugiau augintinių savininkų ėmė ženklinti savo augintinius mikroschemomis (mikročipais).

Nemokamos teisinės konsultacijos ir gyvūnų apsauga

2010 m. „PIFAS“ pradėjo vykdyti projektą „Gyvūnų apsaugos fondas“, kurio pagrindiniai tikslai:

- skatinti gyvūnų gerovę ir jų apsaugą bei gyvūnų gerovės įstatymų įgyvendinimą;
- užtikrinti, kad būtų įgyvendinamos 5 gyvūnų laisvės:
  - laisvė nejausti alkio ir troškulio;
  - laisvė nejausti nepatogumo;
  - laisvė nejausti baimės ir nerimo;
  - laisvė nejausti skausmo, nebūti sužeistam ir nesirgti;
  - laisvė išreikšti normalų elgesį.
- didinti visuomenės domėjimąsi visų gyvūnų gerove, skatinti pagarbą gyvūnams;
- skatinti bendradarbiavimą tarp atsakingų valstybinių įstaigų ir nevyriausybinių organizacijų gyvūnų apsaugos ir gerovės srityje.

Vykdamas projektą buvo gauti septyni gyventojų pranešimai dėl netinkamo ar žiauraus elgesio su gyvūnu, suteiktos 48 nemokamos teisinės konsultacijos žodžiu ar raštu su gyvūnų laikymu ir gerove susijusiais klausimais, projekto atstovai pateikė du rašytinius pareiškimus policijai dėl netinkamų gyvūno laikymo sąlygų ir keturis pareiškimus dėl žiauraus elgesio su gyvūnais.

Pagal pateiktus pareiškimus keturi asmenys buvo nubausti administracine tvarka skiriant baudą, du asmenys pripažinti kaltais ir nuteisti baudžiamosiose bylose dėl žiauraus elgesio su gyvūnu. Dėl vieno pareiškimo iki šiol vyksta baudžiamosios bylos tyrimas.

III. Vykdomos programos

Programa „Sugauk – sterilizuok – paleisk“

2010 m. tarnyba tęsė prieš du metus pradėtą benamių kačių populiacijos mažinimo programą „Sugauk – sterilizuok – paleisk“. Programą šiais metais vykdėme tik didžiausiuose šalies miestuose: Vilniuje ir Kaune.

2010 m. buvo sugautos, sterilizuotos ir paleistos iš viso 382 katės: 290 patelių ir 92 patinai.

Rugsėjo 11-12 dienomis Kaune "PIFAS" kartu su Kauno veterinarijos gydytojais ir Lietuvos veterinarijos akademijos studentais veterinarijos akademijoje Stambių gyvūnų klinikoje vykdė akciją „Išgelbėk šimtą kačių Kauno mieste“. „PIFO“ savanoriai gaudė kates, o veterinarijos gydytojai ir studentai jas operavo už tai neimdami jokio atlygio.

Akcijos metu buvo pagautos 52 katės ir 19 katinų, **iš viso 71 gyvūnas.**

Kiekviena iš sterilizuotų 52-jų laukinių kačių dar šį rudenį ar kitų metų pavasarį būtų galėjusi atsivesti po 4-5 kačiukų vadą. Tokiu atveju Kaune **būtų padaugėję bent 200 benamių kačių.** Ir tai - tik vienos vados kačiukų skaičius. O dažnai tokios katės per metus gali turėti 3-4 vadas (52 katės atvestų **apie 700** kačiukų), o toje vadoje esančios katytės dar po 2-3 vadas per metus ir t.t.

Švietimas ir renginiai

Be šviečiamųjų pamokų vedimo mokyklose ir visuomeninių švietėjiškų renginių, viena iš svarbiausių veiklų švietimo srityje 2010 m. buvo „PIFO“ atsovo dalyvavimas darbo grupėje ruošiant Žmogaus saugos ir sveikatos ugdymo bendrosios programos projektą.

Pirmą kartą į vidurinio ugdymo programos projektą, kuri būtų dėstoma vidurinėse mokyklose 1-12 klasių moksleiviams, buvo įtraukta veiklos sritis – saugi elgsena gamtinėje aplinkoje, kurios metu būtų siekiama, kad mokiniai išmokytų jausti pagarbą bet kokios rūšies gyvūnų gyvybei bei atsakomybę už jos išsaugojimą; pripažinti, kad gyvūnas turi jausmus ir pojūčius; jausti pareigą rūpintis savo ir gyvūnų saugumu; laikytis pagrindinių saugaus elgesio taisyklių aplinkoje, kurioje yra gyvūnų ir kt. Baigtas projektas pateiktas tolimesniam nagrinėjimui Švietimo ministerijai.

Vasario 23 d. „PIFAS" pirmą kartą Lietuvoje minėjo „Tarptautinę gyvūnų sterilizacijos dieną" ir nuo vasario 23 d. iki kovo 9 d. organizuodamas švietimo akcijas skatino naminių gyvūnų sterilizaciją kaip vieną iš humaniškiausių būdų, mažinantį benamių gyvūnų skaičių.

Akcijų metu, bendradarbiaujant su 11 veterinarijos klinikų didžiausiuose Lietuvos miestuose (Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje) „PIFAS" išdalino 102 gyvūnų sterilizacijos kuponus su 100%, 50% ir 25% nuolaidomis nedirbantiems ar

mažas pajamas turintiems asmenims. **Buvo išduoti kuponai 71 katės sterilizacijai, 14 katinų kastracijai, 15 kalių sterilizacijai ir 2 šunų kastracijai.**

„PIFO“ iniciatyva **vasario 24 d.** Lietuvos radijo laidoje "Ryto garsai" "PIFO" direktorė kartu su Lietuvos smulkių gyvūnų veterinarijos gydytojų asociacijos prezidentu S. Laurusevičiumi kalbėjo apie "Tarptautinę gyvūnų sterilizacijos skatinimo dieną" ir kodėl sterilizacija yra vienas iš humaniškiausių ir efektyviausių būdų mažinti benamių gyvūnų skaičių.

Švietimo veiklos savanoriai **kovo 6 d.** Vilniaus prekybos centre „BIG“ organizavo akciją, kuria buvo skatinama gyvūnų sterilizacija. Akcijos metu buvo dalinama šviečiamoji medžiaga apie gyvūnų kastraciją bei pasakojama lankytojams, kodėl tai yra reikalinga ir naudinga.

Kovo 27 d. „PIFO“ savanoriai dalyvavo Lietuvos jaunųjų teisininkų draugijos organizuotame projekte „Lietuvos gyventojų pilietinio aktyvumo skatinimas“, kuris vyko prekybos ir laisvalaikio centre „Panorama“. Projekto tikslas: supažindinti Lietuvos visuomenę su NVO veikla ir paskatinti žmones įsitraukti į šių organizacijų veiklą.

Gegužės 19 d. „PIFAS“ kartu su judėjimu „Eko Banga“ visus vilniečius ir sostinės svečius pakvietė į paskaitą – diskusiją „Atsakingas augintinio įsigijimas. Meilė ir atsakomybė – ar tai tas pats?“ Paskaitoje buvo diskutuojama apie spontaniško ir pasverto gyvūno įsigijimo teigiamus ir neigiamus aspektus bei pasekmes, taip pat buvo apžvelgti dažniausiai miestuose auginamų globotinių poreikiai.

Birželio 25-27 d. „PIFAS“ pristatė savo veiklą festivalyje Be2Gether. „PIFO“ savanoriai parodė, kad apie gyvūnus galima ir reikia galvoti, net jei jie festivalio metu liko namuose. Kiekvienas festivalio svečias galėjo užsukti į „PIFO“ palapinę ir pasigrožėti mūsų globotinių nuotraukomis, o norintys gavo skrajučių, informuojančių, kaip tapti atsakingu šeiminku, elgtis saugiai šalia savo ar svetimo gyvūno ir spręsti šunų elgesio problemas. "PIFO" savanoriai mielai atsakinėjo į susidomėjusių renginio svečių klausimus. Palapinėje veikė molio laboratorija – mūsų savanoriai drauge su renginio svečiais iš molio lipdė įvairius gyvūnelius. Mažieji renginio svečiai dalyvavo „PIFO" pamokėlėje „Būk saugus šalia šuns" ir piešė savo augintinius.

Spalio 4 d. pasaulinės gyvūnų dienos proga Kaune buvo organizuotas renginys „Laimingi kartu“, siekiant atkreipti dėmesį į Lietuvoje egzistuojančias per daugelį metų suformuotas gyvūnų laikymo tradicijas, kurios nėra humaniškos gyvūnų atžvilgiu ir kurių pasekmes jaučia žmogus. Šuns rišimas prie būdos ne tik neatitinka visų penkių gyvūnų teisių ir laisvių, bet skatina šuns agresyvumą, o tai kelia pavojų ir žmogui – retai kuris ryžtasi prisiartinti prie pririšto šuns, o tokie bandymai dažnai baigiasi žmonių apkandžiojimu. Vedžiojamų šunų ekskrementų niekas nerenka, nes „to nedaro niekas“ – tai nėra įprasta. Išmatų rinkimas dažnai suvokiamas kaip žeminantis elgesys. Tai skatina žmonių, kurie nelaiko šunų pasipiktinimą ir priešišumą šunų savininkams bei patiems šunims. Tokiu būdu kyla socialinė įtampa, konfliktinės situacijos, dėl kurių nukenčia net ir tvarkingi šunų šeiminkai, teisės aktuose siekiama įgyvendinti vis daugiau apribojimų gyvūnų laikymui.

Kaip ir kiekvienais metais artėjant Kalėdų šventei „PIFAS“ skelbė akciją „Gyvūnas – ne dovana“, kuria siekiama atkreipti dėmesį, jog gyvūno įsigijimas – tai ilgus metus trunkantis įsipareigojimas, o ne trumpalaikis kalėdinis džiaugsmas, todėl tik būsimasis gyvūno savininkas gali priimti sprendimą įsigyti gyvūną.

IV. Bendradarbiavimas su Lietuvos valstybinėmis institucijomis

2010 m. „PIFO“ atstovas dalyvavo Žemės ūkio ministerijos sudarytoje darbo grupėje siekiant užtikrinti tinkamą gyvūnų gerovės politikos įgyvendinimą Lietuvoje ir sudarant naują LR gyvūnų globos ir laikymo įstatymo projektą. Per septynis darbo grupės posėdžius buvo paruoštas įstatymo projektas, kuris bus pateiktas LR Vyriausybei.

Gegužės mėn. „PIFO“ atstovai kreipėsi į Lietuvos Europarlamentarus, kviesdami pasirašyti rašytinį pareiškimą dėl naminių gyvūnų gerovės, kuriuo Lietuva būtų įpareigota imtis priemonių užtikrinti kreipimosi nurodytus punktus:

- remti ligų plitimo, kurį sukelia tarpvalstybinis judėjimas, kontrolės priemonės;
- vykdyti galiojančius ES teisės aktus, susijusius su naminiais gyvūnais, pvz., šuniukų kontrabandos naikinimas;
- deramai dalijantis patirtimi, parengti teisės aktus, kuriais būtų siekiama apsaugoti naminių gyvūnų gerovę;
- imtis priemonių šviesti visuomenę apie gyvūnų savininkams tenkančią atsakomybę;
- užtikrinti, kad visoje ES būtų kompetentingai teikiama veterinarinė priežiūra;
- tarp naminių gyvūnų savininkų propaguoti principą „prevencija geriau už gydymą“;
- apsvarstyti, kaip geriau apsaugoti gyvūnus ES, įskaitant galimybę išplėsti ES kompetenciją šioje srityje.

Susirūpinę dėl neatsakingo ir nekompetentingo policijos pareigūnų požiūrio, tiriant žiaurais elgesio su gyvūnais atvejus, „PIFO“ atstovai 2010-05-20 kreipėsi į Lietuvos Respublikos Vidaus Reikalų Ministeriją, prašydami imtis priemonių atsakingų policijos pareigūnų kompetencijai kelti bei esamai padėčiai keisti, kadangi pareigūnų abejingumas ir administracinės bei baudžiamosios atsakomybės už žiaurų elgesį skirtumų nesuvokimas nebegali būti toleruojamas. Gautame atsakyme rašoma: *“Policijos departamentas prie VRM parengė rekomendacijas ir atkreipė teritorinių policijos pareigūnų dėmesį dėl reagavimo ir administracinės ar baudžiamosios atsakomybės taikymo tiriant žiaurais elgesio su gyvūnais ir jų kankinimo atvejus.”*

„Gyvūnų apsaugos fondo“ ir visuomeninio judėjimo „Žmonės už gyvūnus“ atstovai rugsėjo mėnesį susitiko su Lietuvos valstybinių tarnybų atstovais, kurių darbe naudojami tarnybiniai šunys ir žirgai. Atstovai išreiškė susirūpinimą dėl šiuo metu galiojančių valstybės įstatymų, kuriais nėra sudaromos sąlygos dėl senatvės tarnybai nebetinkamus gyvūnus atiduoti jų buvusiam handleriui. Dažniausiai tarnybai nebetinkami gyvūnai pagal įstatymus turi būti numarinami, nes jie yra valstybės turtas. Susitikimo metu aptartos įstatymų pakeitimo galimybės, kad buvusiems handleriams būtų suteikta pirmenybė perimti gyvūnus, su kuriais jie dirbo ir suteikti jiems ramią senatvę savo namuose, kurios jie nusipelnė tarnaudami mūsų valstybei. Susitikimo pabaigoje dalyviai susitarė kreiptis į kolegas užsienio šalyse dėl jų patirties ir tarnybinių gyvūnų naudojimo kitose šalyse bei, surinkę visą reikiamą informaciją, organizuoti kitą susitikimą.

„PIFO“ projekto „Gyvūnų apsaugos fondas“ atstovai spalio mėnesį kreipėsi į Lietuvos savivaldybių asociaciją siūlydami mažesnių miestų ir rajonų savivaldybėms, kurios neturi savo savivaldybėje gyvūnų globos įstaigų, sudaryti

sutartis su privačiomis veterinarijos gydyklomis, kad į įvykio vietą atvykę policijos pareigūnai galėtų iškviešti veterinarijos gydytoją, kuris sužalotam gyvūnui reikiama veterinarinę pagalbą. Tai turėtų sumažinti būtinios veterinarinės pagalbos nesuteikimo atvejus įvykiuose, kurių metu sužalojami gyvūnai. Šis sprendimas buvo priimtas atstovų iniciatyva organizuotame susitikime su Valstybinės Maisto ir Veterinarijos tarnybos gyvūnų gerovės skyriaus ir Policijos departamento Viešosios policijos valdybos atstovais.

Policijos departamento statistika rodo, kad per 2009 m. pagal Lietuvos Respublikos Baudžiamojo kodekso 310 straipsnį iš viso užregistruota 49 žiaurus elgesio su gyvūnais atvejai. 2009 m. sausio-rugpjūčio mėn. užregistruoti 32, o 2010 m. sausio - rugpjūčio mėn. - 66 žiaurus elgesio su gyvūnais atvejai.

2010 m. „PIFO“ atstovai aštuonis kartus rašytiniais prašymais kreipėsi į atsakingas valstybines institucijas, prašydami užtikrinti gyvūnų laikymo sąlygas Kaune veikiančiame cirke „Ažuolyno meškučių cirkas“ bei imtis priemonių nutraukti netinkamą elgesį su gyvūnais. Cirke buvo atlikti patikrinimai, atkreiptas dėmesys į nelegalų gyvūnų laikymą. Taip pat buvo inicijuota internetinė akcija „Pasakyk NE gyvūnams cirke“ siekiant, kad į naujai ruošiamo gyvūnų globos ir laikymo įstatymą būtų įtrauktas draudimas naudoti gyvūnus cirkuose Lietuvoje.

AČIŪ!

